

kaarligheder paa dette Omraade. § 3 kan jeg give min fulde Tilslutning. Det er netop her, vi skulle have Løst Opgaven eller en Del af Opgaven med Hensyn til at skaffe billig Jord til Husmændene. Jeg fremdrog i Fjor under en af disse Loves Behandling, jeg husker ikke, om det var Loven om Landbokommissionen eller Loven om Udskytning af Ejendomme, at vi havde Tilfælde, hvor det havde vist sig, at der for 1 Td. Land skulde udredes ca. 100 Kr. ved Overgangen i anden Mand's Eje, og det er vel kolossale Omkostninger. Kunne Forslagsstillerne saa denne Lov ført ud i Livet og særlig med § 3, skal jeg være dem meget taknemlig, thi der vil da netop komme de Løstelser til Stede, som der bør være, hvor der er Tale om at saa Smaalodder udstykkede paa billige og gunstige Villaaer. Jeg anser, som sagt, dette Forslag for at være et Stykke af den Opgave, der er stillet Landbokommissionen, men jeg er ikke af dem, der se skævt til andre, fordi de gøre Forsøg paa at løse Opgaven, jeg ser dem derimod meget taknemlig, og det skulde glæde mig, om de to ærede Medlemmer kunde løse denne store Opgave ved at komme med Lovforslag, der løse den Stykke for Stykke, indtil vi staa ved Maalet og kunne sige: Nu behøve vi ikke Landbokommissionen, nu er denne store og vigtige Opgave løst.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Voksen): Den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, at ved at lægge Matrifeltaksten til Grund for Udskytningen vilde man i mange Tilfælde komme til en ulige Fordeling af Stattebyrden i Forhold til Jordens Værdi. Det er selvfølgelig ogsaa forudsat i Lovforslaget, at saaledes maatte det ske, og at nogen Uregelmæssighed i den Henseende vilde finde Sted, men det er det, man er gaaet ud fra, at ligesom den bestaaende Lovgivning allerede har hjemlet Afgang til inden for en vis Grænse at se bort fra den Uregelmæssighed, der finder Sted ved, at Bonitering ikke benyttes, vilde der være Grund til noget at udvide denne Grænse. Andet er det ikke, Lovforslaget gaar ud paa, det hviler fuldstændig paa den bestaaende Ordning, medens det kun foreslaar Grænsen ubvidet. Den Ulempe, som derved kunde opstaa for Parterne, maa man selvfølgelig være opmærksom paa, og det maa Parterne selv først og fremmest være opmærksomme paa. Forslaget gaar jo ud paa, at en saadan Fritagelse for Bonitering ved en Udskytning kun skal finde Sted, naar Parterne derom ere enige. Det er ogsaa forudsætningen ved den bestaaende Lov-

givning, og de maa altsaa paa Forhaand have dannet sig et Skøn om, hvorledes en saadan Udskytning og Styldsætning vilde komme til at tage sig ud. Nogen større Overraskelse vil der vistnok ikke kunne ske i saa Henseende. De, der handle om en lille Jordlod, ere i alt Fald saa meget kendte med den, at de, om de end ikke nøjagtig kunne bestemme Taksttallene for hvert enkelt Stykke, saa dog tilnærmelsesvis ville kunne sige, hvorledes Styldsætningen vilde falde, dersom den blev boniteret, og paa den anden Side er Beregningen af, hvorledes Styldsætningen vilde falde ud efter Matrifultsberegningen i Forhold til Arealet, let at gøre. Jeg gaar altsaa ud fra, at der er tilstrækkelig Betryggelse for Parterne, idet det kun sker, naar de derom ere enige. Nu indvendte den ærede Minister, at de kunde aligevel blive overraskede, at naar Matrifultsberegningen er foregaaet i Ministeriet, har der gentagne Gange foreligget Eksempler paa, at Parterne ved at have set, hvorledes det tager sig ud, bede sig fritagne derfor og ønske Boniteringen udført paa sædvanlig Vis. Det vil der heller intet være til Hinder for at sige til, jeg antager, det maatte være en Bestemmelse saalydende, at naar Parterne paa et senere Trin af Sagens Gang hellere ønskede Boniteringen udført, maatte de betale det Arbejde, der var gjort i Ministeriet med Hensyn til den foreløbige Matrifultsberegning, saa det vilde vist ikke være nogen synderlig stor Vanskelighed at komme over. Den ærede Minister indvendte dernæst, at Boniteringen ikke er saa kostbar, som Forslagsstillerne havde tænkt sig, idet der under alle Omstændigheder skulde udføres et Kort over den udstyrede Lod. Jeg tror dog, at den ærede Minister vil indrømme mig, at af Udskytningsudgifterne er Boniteringen den største Post. Det er en Selvfølge, at naar det kun drejer sig om, at Udskytning finder Sted fra mindre Ejendomme, er Ulejligheden ved Boniteringen ikke saa stor, er det derimod meget store Ejendomme, saa stiger jo Besværet og dermed ogsaa Omkostningerne betydeligt. Men den ærede Minister mente jo ogsaa, at i og for sig var Løstningen rigtig, og naar man skulde udvide Grænsen for Afgang til denne Løstelse, maatte man tage Sigte paa Husmandsbruget; men han nævnte derimod — og det falder sammen med nogle Bemærkninger, som det ærede Medlem, der sidst talte, fremkom med angaaende § 2 — at denne Bestemmelse om en vis Baandlæggelse til Husmandsbrug ikke er fyldestgørende. Der savnes, udtalte den højtærede Indenrigsminister, en tilstrækkelig